

14. Stepanov, O.M. (Eds.). (2006). *Psykholohichna entsyklopediia [Psychological encyclopedia]*. Kyiv: Akademydav [in Ukrainian].
15. Chornobryva, H.V. (2018). *Pidhotovka maibutnikh feldsheriv do profesiinoi diialnosti u protsesi vyrobnychoi praktyky [Future paramedics training for professional activity in the process of production practice]. Extended abstract of candidate's thesis.* Khmelnitskyi: Khmelnitskyi Humanitarian-Pedagogical Academy [in Ukrainian].
16. Yashchuk, O.V. (2017). *Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kultury maibutnikh molodshykh spetsialistiv sestrynskoi spravy [Pedagogical conditions of formation of professional culture of future junior specialists in nursing]. Molodyi vchenyi – Young scientist, 9 (49), 433–436 [in Ukrainian].*

**Demianchuk M. R. Pedagogical conditions of vocational training of future junior specialists in nursing**

*The article argues that reformation tendencies in medical field cause the renewing of the system of vocational training of future junior specialists in nursing. Choose of directions of improvement of training of students of a certain specialty involves creation in medical college of such an educational environment in which different factors will be combined: formation of stable motives of becoming both competent and highly qualified specialists in future nurses on the basis of cognition of professional qualities and own needs for personal growth; influence on the student's personality of optimal pedagogical means and technologies of teaching with using modern educational and methodical provision, updated content of educational material, pedagogical mastery of the pedagogical corps of medical college; integration of theoretical and practical training of students with a purpose of developing necessary abilities and skills, which will indicate the readiness of future junior specialists in nursing to work in the specialty; students' awareness of their professional identity with the professional activities of junior nursing staff, etc.*

*The defined characteristics have been taken into account in the definition of the following pedagogical conditions of vocational training of future junior specialists in nursing: creation of motivational-valuable professionally oriented educational environment in medical college; direction of competence approach to ensuring interdisciplinary and integrative theoretical training; convergence of interactive, problematic and simulation study in praxeological training of future junior specialists in nursing; formation of professional identity in professionally mobile future junior specialist in nursing.*

*It has been generalized that updating of the system of vocational training of future junior specialists in nursing provides the development, methodical support and realization of optimal pedagogical conditions that will contribute to the creation of such educational environment, in which among the medical colleges students well-defined characteristics of modern specialist, indicating his/her readiness to professional activities will be formed.*

**Key words:** pedagogical conditions, medical college, nursing, junior specialists, vocational training.

УДК 378.147: 373.3.011.3

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.73-1.21>

Джаман Т. В.

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ  
ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ**

*У статті порушено актуальну педагогічну проблему пошуку методологічних підходів, які б відповідали новим вимогам до підготовки вчителів початкової школи для професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання. Проблема полягає в соціальному замовленні суспільства на впровадження інклюзії як інноваційної форми навчання, необхідності побудови відповідного соціокультурного освітнього середовища та переосмислення ціннісних установок професійної освітньої діяльності в умовах інклюзивного навчання, пошуку сучасних підходів до навчання для реалізації реформи освітнього простору в Україні.*

*Мета наукової розвідки – на основі аналізу літератури з проблеми дослідження визначити й описати методологічні підходи до підготовки вчителів початкової школи для професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання; обґрунтувати можливість виокремлення інклюзивного підходу, що дасть змогу підвищити якість фахової підготовки. Використані методи зумовлені специфікою досліджуваного питання: аналіз та узагальнення теоретико-методологічної та науково-педагогічної літератури з використанням елементів порівняльного та системного аналізу з метою зіставлення різних поглядів на проблему; провідним на цьому етапі дослідження був описовий метод. У процесі роботи виявлено, що серед загальнодидактичних підходів найбільше відповідають інклюзії особистісний, системний, контекстний, міждисциплінарний, компетентнісний, аксіологічний, комунікативно-діяльнісний, технологічний. З'ясовано, що особлива увага має приділятися реалізації середовищного, диференційованого підходів та інтеграції традиційного й корекційного навчання в закладах інклюзивної освіти. Проведене дослідження дає змогу стверджувати, що система фахової підготовки вчителів до роботи в умовах інклюзивного навчання передбачає як кінцевий результат формування соціально-педагогічної компетентності, структурним компонентом якої є інклюзивна субкомпетентність. Сутність інклюзивного підходу визначено як спрямованість освітнього процесу на набуття спеціальних знань, умінь, досвіду щодо надання освітніх послуг з урахуванням особливостей психофізичного розвитку всіх учнів; формування провідних рис особистості фахівця, позитивної мотивації до саморозвитку й самореалізації.*

**Ключові слова:** інклюзивна освіта, інклюзивна компетентність учителя початкової школи, підхід до навчання, професійна діяльність.

В Україні тенденція до об'єднання загальноосвітньої та спеціальної системи навчання в єдину систему інклюзивної освіти передбачає спеціальну підготовку вчителів до роботи в інклюзивному середовищі,

пошук оптимальних загальнодидактичних і специфічних підходів до вдосконалення професійної підготовки педагогів.

Проблема полягає в наявності суперечностей між соціальним замовленням суспільства на впровадження інклюзії як інноваційної форми навчання, необхідністю побудови відповідного соціокультурного освітнього середовища та переосмислення ціннісних установок професійної освітньої діяльності в умовах інклюзивного навчання, пошуком сучасних підходів до навчання для реалізації реформи освітнього простору в Україні та недостатнім теоретико-практичним забезпеченням цього процесу.

**Мета статті** – на основі аналізу літератури з проблеми дослідження виділити й описати методологічні підходи до підготовки вчителів початкової школи для професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання, обґрунтувати можливість виокремлення інклюзивного підходу, що дасть змогу підвищити якість фахової підготовки.

Матеріалом дослідження слугували державні документи з декількох напрямів розвитку освіти в Україні, праці вітчизняних і зарубіжних науковців з проблем пошуку оптимальних підходів до професійної підготовки вчителів початкової школи (Л. Алексюк, Б. Андрієвський, Т. Байбара, І. Бех, С. Гончаренко, М. Євтух, І. Зязюн, Л. Коваль, А. Колупаєва, І. Костюк, О. Красовська, Н. Ничкало, М. Федоренко, С. Шандрюк, З. Шевців, Т. Яценко), особливостей упровадження компетентнісного підходу й виокремлення окремих видів компетентностей у професійній підготовці вчителів до роботи в умовах інклюзивного навчання (В. Бондар, Н. Борисова, О. Гордійчук, М. Гриньова, І. Калініченко, А. Колупаєва, Г. Кравченко, А. Крикун, І. Лошакова, О. Мартиненко, М. Мелофеев, Л. Порожня, З. Шевців, Л. Щіпицина та ін.), сутності інклюзії як пріоритетного напрямку реформування освіти (В. Бондар, Ч. Вебер, Л. Даниленко, Лі Джей, С. Єфімова, В. Засенко, І. Калініченко, І. Кузава, Т. Лореман, Д. Лупард, Ю. Найда, А. Поліхроніди, Н. Софій, О. Таранченко, І. Хафізулліна, М. Херітек, Е. Чен та ін.).

Категорія “підхід” або “підхід до навчання” є базовою для сучасної педагогіки, незважаючи на те що вона ввійшла в науковий обіг порівняно недавно. Поняття “методологічний підхід” тлумачать як “певний вихідний принцип, вихідне положення, вихідну позицію чи переконання ..., а з іншого боку, як напрям вивчення предмета дослідження” [1, с. 105]. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки відсутня єдина класифікація чи реєстр підходів, спостерігається термінологічна й кількісна неузгодженість, суб’єктивність в описі тощо. Так, в Українському педагогічному словнику (1997) подано інформаційну довідку лише про три підходи в освіті – індивідуальний, особистісний і системний [1], а в монографіях із проблеми дослідження вчені описують більше ніж 40 підходів. Найбільш згадуваними й описаними серед них є аксіологічний, антропоцентричний, диференційований, діалоговий, діяльнісний, інтегративний, компетентнісний, комплексний, комунікативний, культурологічний, полікультурний, особистісний (особистісно-орієнтований), особистісно-діяльнісний, професійно спрямований, синергетичний, системний, середовищний, технологічний, функційний тощо. Так, у роботах З. Шевців описуються середовищний, системний, акмеологічний, аксіологічний, компетентнісний і діяльнісний підходи [6, с. 49–77]; О. Красовська розглядає міждисциплінарний, системний, аксіологічний, культурологічний, гуманістичний, технологічний, компетентнісний [5]; М. Оліяр розкриває роль комунікативно-діяльнісного, особистісно-прагматичного, компетентнісного й культурологічного підходів у професійному зростанні вчителів початкової школи. Як бачимо, кількісні й змістові відмінності у використанні підходів науковцями говорять про суб’єктивний фактор у дослідженнях, хоча компетентнісний підхід ураховується всіма, тому що безпосередньо впливає на мету й кінцевий результат навчання.

Аналіз літератури з теми дослідження дав можливість визначити *підхід до навчання* як основоположну дидактичну категорію, організацію й самоорганізацію освітнього середовища, що зумовлює вибір принципів, технологій, методів, прийомів і засобів навчання з метою формування окремих характеристик особистості вчителя, який має стійку мотивацію до самореалізації в професійній діяльності.

Уважаємо, що для дослідження, пов’язаного з підготовкою вчителів початкової школи до роботи в умовах інклюзивного навчання, методологічною базою мають стати *компетентнісний* (професійна компетентність вчителя та її складники, зокрема соціально-педагогічний, які є необхідною умовою виконання професійних обов’язків), *системний*, який дає змогу розглядати підготовку вчителів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі як цілісну педагогічну систему в структурному, функційному й генетичному аспектах; *середовищний*, який дає змогу створити оптимальні умови для формування соціопедагогічної компетентності вчителів початкових класів, забезпечити поліфункціональну діяльність учителя в інклюзивному середовищі, надати допомогу в соціалізації й самореалізації дітей із різним рівнем розвитку; *аксіологічний*, спрямований на формування ціннісних орієнтацій учителів на основі загальнолюдських, професійних, соціокультурних цінностей; *диференційований*, який дає можливість ураховувати розумові, фізичні й психологічні особливості дітей у процесі навчання. Крім того, вважаємо логічним виокремлення *інклюзивного підходу* до професійної підготовки вчителів початкової школи для роботи в умовах інклюзивного навчання.

Закон України “Про вищу освіту” розглядає *компетентнісний* підхід як визначальний концептуальний вектор реформування й оновлення професійної освіти [2], а вчені визначають його як спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей, результатом якого є загальна компетентність учителя як інтегрована характеристика. Кінцевим результатом

професійної підготовки до педагогічної діяльності, за компетентнісним підходом, має стати сформованість професійної компетентності вчителя початкової школи, яка є складним інтегративним утворенням, у складі якої є соціально-педагогічна компетентність. З. Шевців розуміє її як “комплексну характеристику особистості фахівця, його найсуттєвіші особистісно значущі та професійно важливі якості, результат підготовки у педагогічному університеті, котрі формують його як учителя інклюзивного навчання, визначають його високу фахову компетентність і окреслюють індивідуальний стиль діяльності” [6, с. 86]. Учений виокремлює такі складники цього поняття: когнітивна компетентність (сукупність теоретичних соціально-педагогічних знань), діяльнісну компетентність (практичні вміння й навички) та особистісно фахову компетентність (особистісно значущі та професійно важливі якості). На наш погляд, сам підхід до виокремлення соціально-педагогічної компетентності є слушним, але поняття будь-якої компетентності містить знання, уміння, навички, досвід їх застосування в різних умовах та особистісні характеристики. Отже, реалізація компетентнісного підходу в процесі підготовки й перепідготовки вчителів початкової школи дає змогу виокремити й сформулювати такий вид компетентності, як інклюзивна в межах соціально-педагогічної, що буде сприяти професійному зростанню педагогів, виконанню законів України та запитів суспільства на рівні права на освіту для всіх, соціалізацію й самореалізацію особистості.

*Системний підхід* до навчання й виховання супроводжує освітній процес в Україні впродовж багатьох років, але на кожному етапі реформування, взаємодіючи з інноваційними підходами, набуває нових рис і вагомості. Він є базовим, охоплює багато сфер діяльності й визначається як “напрямок у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження й конструювання складних за організацією об’єктів як систем” [1, с. 306]. На думку вчених, які вивчали проблеми моделювання педагогічних систем, системний підхід ґрунтується на принципах цілісності, ієрархічності будови, множинності, системності. За цим підходом, досліджуваний об’єкт розглядається як система, тобто сукупність взаємопов’язаних елементів, що має вихід (мета), вхід (ресурси), зв’язок із зовнішнім середовищем, зворотній зв’язок. Погоджуємося з думкою Н. Ігнатенко, що методологія системного підходу дає можливість розглядати підготовку вчителя початкової школи як цілісну динамічну педагогічну систему як множини взаємопов’язаних структурних і функціональних компонентів, підпорядкованих меті виховання, освіти й навчання молоді [3, с. 46]. Суголосними є погляди А. Лігоцького, який уважає теоретико-методологічною основою професійної підготовки фахівців з вищою освітою модель цілісної багаторівневої освітньої системи, яка має власний зміст і багатовимірну структуру, що забезпечує її реалізацію й подальший розвиток у соціально-культурному середовищі.

Отже, застосування системного підходу дає нам змогу побудувати модель підготовки вчителя початкової школи для професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання, системоутворювальним елементом цієї системи є мета – формування фахової творчої особистості вчителя початкової школи як комплексу характеристик і якостей, що відповідають викликам часу, замовленням суспільства на компетентного педагога, здатного до роботи в інклюзивному навчальному середовищі.

*Середовищний* підхід належить до інноваційних, хоча він уже зафіксований у міжнародних документах як перспективний на рівні Всесвітніх доповідей з освіти ЮНЕСКО. Так, В. Ясвін під “освітнім середовищем” розуміє систему впливів та умов формування особистості за заданим зразком, а також створення можливостей для її розвитку, що відбувається в соціальному й просторово-предметному оточенні. Він зазначає, що для наукового аналізу настільки складної й багатовимірної соціальної реальності, якою є освітнє середовище, потрібно використовувати векторну, тобто логіко-матеріалістичну модель, і, відповідно, методи функціонального моделювання. Формальними параметрами освітнього середовища науковець уважає широту, інтегрованість, ступінь усвідомленості, стійкість, емоційність, узагальненість, домінантність, когерентність, активність, мобільність тощо. Сутність понять “освітнє середовище”, “навчально-виховне середовище” й суміжних із ними розкрито також у працях педагогів: Н. Гладченкова, В. Доротюка, І. Нечипуренко, Н. Вусатої, М. Васьківського, М. Піддячого та ін. Так, В. Доротюк розглядає навчально-виховне середовище як відкриту педагогічну систему, тісно пов’язану із зовнішніми чинниками, яка не може функціонувати поза їх межами та впливами; мобільну структуровану систему, що є частиною більш складної системи вищого рівня. Учений характеризує освітнє середовище двома показниками: насиченістю навчально-виховного середовища, тобто ресурсним потенціалом, і його організованістю, або способом організації. Отже, у понятті виокремлюються змістовий і структурний чинники. Крім того, освітнє середовище поділяється на внутрішнє, або інформаційно-особистісне (життєвий досвід особистості) та зовнішнє, або інформаційно-педагогічне (вплив на особистість за допомогою педагогічних технологій).

Ми поділяємо погляди вчених, які описують середовище як сукупність організованих чи стихійних мікросередовищ (соціокультурне, педагогічне, сімейне, родинне тощо), що певним чином впливають на формування навчально-виховного середовища, спрямованого на розвиток і саморозвиток кожної залученої до нього особистості, систему умов для особистісного й творчого розвитку дітей і педагогів – усіх суб’єктів цього процесу, тобто середовище розвитку й виховання особистості.

У контексті дослідження реалізація середовищного підходу передбачає побудову освітнього середовища педагогічного ЗВО, спрямованого на підготовку вчителів початкової школи до роботи в умовах інклюзивного навчання, що дасть змогу створити умови для формування всіх структурних елементів професійної компетентності вчителів, їхнього особистісного й професійного становлення, соціальної спрямованості осо-

бистості, фахової культури, вироблення індивідуального стилю професійної діяльності та здатності працювати в інклюзивному середовищі, розуміти особистість дитини з особливими освітніми потребами, соціалізувати її в суспільство, задовольняти освітні потреби кожної дитини; адаптувати й модифікувати навчальні плани, програми, методики, наявне освітнє середовище класу, групи до потреб дитини з особливими освітніми потребами.

*Аксіологічний підхід* належить до загальнодидактичних, але для підготовки вчителів початкової школи до роботи в умовах інклюзивного навчання він є одним із основоположних. Саме аксіологічний підхід, на думку вчених (І. Бех, С. Бондаревська, М. Євтух, І. Зязюн, Б. Лосов, Г. Падалка, Ю. Пелех, О. Савченко, С. Сисоєва, В. Сластьонін, О. Тепла та ін.), сприяє формуванню компетентностей засобами ціннісно-смиислового ставлення педагога до особистісних якостей і своєї професійної діяльності. Погоджуємося з думкою О. Красовської, яка розглядає ціннісні орієнтації як центральну ланку фахових знань, тому що саме вони визначають потребу в оволодінні педагогічною майстерністю, від рівня розвитку ціннісної свідомості вчителя залежать усі інші компоненти його педагогічної діяльності [5, с. 65]. Отже, аксіологічний підхід сприяє формуванню соціально-педагогічного складника професійної компетентності вчителів, забезпечує розвиток ціннісного ставлення до роботи в інклюзивному середовищі.

Серед вузькоспеціальних підходів, які науковці вважають ефективними для інклюзивної освіти, *диференційований підхід* розглядають як концептуальний або практичну технологію специфічної організації навчального процесу. Учені (В. Бондар, Н. Ігнатенко, А. Колупасва, З. Шевців та ін.) акцентують увагу на спеціальних якостях учителя в роботі в інклюзивному середовищі, який: 1) створює інклюзивне освітнє середовище; 2) адаптує та модифікує навчальні плани, програми, матеріали й середовище до потреб дитини з особливими освітніми потребами; 3) налагоджує партнерські стосунки з родинами дітей; 4) розуміє важливість співпраці педагогів, батьків, корекційних працівників як активних членів мультидисциплінарної команди; 5) урахує вплив різних видів порушень дітей з особливими потребами на освітній процес; 6) володіє сучасними підходами й методиками, що дають змогу задовольнити освітні потреби кожної дитини.

Отже, застосування диференційованого підходу, орієнтованого на потреби кожної дитини, буде ефективним у роботі з дітьми з особливими потребами, стане чинником підвищення успішності, адаптації й соціалізації в суспільстві.

Поняття “інклюзивна освіта”, “інклюзивна педагогіка” не так давно з’явилися в науковому обігу як відповідь на запит щодо рівних прав на освіту й реалізацію прав у різних галузях життєдіяльності, які необхідні для гідного й вільного розвитку особистості. Щоб інклюзивні ідеї могли втілитися в життя, необхідний пошук спеціальних підходів до навчання й виховання або адаптація традиційних підходів відповідно до нових умов навчання. Уважаємо за доцільне виокремлення інклюзивного підходу до навчання як спеціального в межах особистісного та компетентнісного підходів, оскільки реалізація інклюзивного підходу сприяє формуванню інклюзивної субкомпетентності соціально-педагогічної компетентності й забезпечує врахування індивідуальних якостей, характеристик і можливостей кожної особистості.

Сутність *інклюзивного підходу* до навчання визначаємо як спрямованість освітнього процесу на набуття спеціальних знань, умінь, досвіду щодо надання освітніх послуг з урахуванням особливостей психофізичного розвитку всіх учнів; формування провідних рис особистості фахівця, позитивної мотивації до саморозвитку й самореалізації.

Теоретичними засадами виокремлення слугували праці вітчизняних учених: В. Бондаря, М. Ворон, М. Гриньової, Е. Данілавічуте, В. Засенко, М. Захарчук, С. Іноземцевої, А. Колупасової, С. Литовченко, Ю. Найди, А. Поліхроніди, К. Пудлас, Н. Софій, О. Таранченко, Н. Хафізулліної та ін. Уважаємо, що інклюзивний підхід є тією інновацією, що забезпечить оптимальні можливості кожної дитини, зважаючи на індивідуальні освітні потреби.

**Висновки.** Проведене дослідження дає змогу стверджувати, що система фахової підготовки вчителів до роботи в умовах інклюзивного навчання передбачає як кінцевий результат формування соціально-педагогічної компетентності, структурним компонентом якої є інклюзивна субкомпетентність, яка розглядається як інтегративне особистісне утворення, що має складну структуру, зумовлює здатність здійснювати професійні функції під час інклюзивного навчання, урахуовуючи різні освітні потреби учнів і забезпечуючи включення дитини з обмеженими можливостями здоров’я в середовище загальноосвітнього закладу, створюючи умови для його розвитку й саморозвитку. У процесі роботи виявлено, що серед загальнодидактичних підходів найбільше відповідають інклюзії особистісний, системний, контекстний, міждисциплінарний, компетентнісний, аксіологічний, комунікативно-діяльнісний, технологічний; з’ясовано, що особлива увага має приділятися реалізації середовищного, диференційованого підходів. Установлено доцільність виокремлення спеціального інклюзивного підходу до навчання в межах особистісного й компетентнісного підходів як умови ефективної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в розробленні організаційного й технологічного супроводу застосування середовищного, аксіологічного, системного підходів до фахової підготовки вчителів початкової школи для роботи в умовах інклюзивного навчання, їх взаємозв’язку та взаємовпливу, ґрунтовного теоретико-методологічного визначення сутності й особливостей упровадження інклюзивного підходу в практику освітнього процесу ЗВО.

**Використана література:**

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
2. Про вищу освіту : Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Ігнатенко Н. Компетентісно орієнтований підхід у системі професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи. *Рідна школа*. 2008. № 10. С. 46–48.
4. Колупаєва А., Тараненко О. Інклюзивна практика: технології навчання. Київ : Літера ЛТД, 2019. 160 с.
5. Красовська О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій : монографія. Рівне : Доцент, 2017. 460 с.
6. Шевців З. М. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу : монографія. Київ : ЦУЛ, 2017. 384 с.

**References:**

1. Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian Pedagogical Dictionary]*. Kyiv : Lybid [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” [Law of Ukraine “On Higher Education”]. (n.d.). *zakon4.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian].
3. Ihnatenko, N. (2008). Kompetentnisno oriientovanyi pidkhid u systemi profesiinoyi pidhotovky maibutnoho vchytelia pochatkovoї shkoly. [Competently oriented approach in the system of professional training of the future elementary school teacher]. *Ridna shkola - Home school*, 10, 46–48 [in Ukrainian].
4. Kolupaieva, A., & Taranenko, O. (2019). *Inklyuzivna praktyka: tekhnolohii navchannia [Inclusive Practice: Learning Technologies]*. Kyiv: Litera LTD [in Ukrainian].
5. Krasovska, O. (2017). *Teoriia i praktyka profesiinoyi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly v haluzi mystetskoї osvity zasobamy innovatsiinykh tekhnolohii [Theory and practice of vocational training for future primary school teachers in the field of arts education by means of innovative technologies]*. Rivne: Dotsent [in Ukrainian].
6. Shevtsiv, Z. M. (2017). *Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly do roboty v inklyuzivnomu seredovyschi zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu [Vocational training for future primary school teachers to work in an inclusive environment of a comprehensive educational institution]*. Kyiv: TsUL [in Ukrainian].

***Dzhaman T. V. Methodological approaches to primary school teachers preparation for the professional activity in the conditions of inclusive education***

*The article violates the actual pedagogical problem of searching methodological approaches, that response the new requirements to primary school teachers preparation for the professional activity in the conditions of inclusive education. The problem is in society social order for introducing inclusion as an innovative study form, in the need in building the relevant socio-cultural educational environment and rethinking of valuable settings of the professional educational activity in the conditions of inclusive education, also in searching of the modern approaches to education and to realisation of the educational environment in Ukraine reform.*

*The goal of the scientific exploration based on analysis the literature of the problem of exploration is to identify and describe methodological approaches to the primary school teachers preparation to the professional activity in the inclusive education conditions; to prove the possibility of inclusive approach isolation, that allows to increase the professional preparation quality. The methods, that ware used, are conditioned to the specificity of the explored question: analisys and summary of theoretical-methodological and scientific-pedagogical literature with the use of the elements of comparative and systematic analysis with the purpose of compartion of differend views on the problem. The main method on this stage of the study was the described one. During the work proces was founded, that personal, systmatic, contextual, interdisciplinary (integrative), competentual, axiological, comunicatively-active, technological are the best genaral didactic approaches that respond the inclusion; it is founded, that spetial attention must be paid to the implementation of the environmetal, diferentiated approaches and to the integration of the traditional and corectional education in the inclusive education institutions. The study that was done allows us to affirm, that the system of teachers preparation for the work in conditions of inclusive education preceeds forming the social-pedagogical competention, the structural componen of which is a inclusive subcompetention, as a final result. The essense of the inclusive approach is determined as educational proces orientation to aquire special knoledge, skills, experinces to providing educational services with taking into account the peculiarities of the psycho-physical development of all students; forming the main features of specialists personality and the positive motivation to self development and self realisation.*

**Key words:** *inclusive education, inclusive competention of the primary school teacher, educational approach, professional activity.*